

HAUGESUND

Innledning:

Haugesund INP ønsker at alle som bor i Haugesund, skal ha en trygg og god kommune å bo i. Med gode tilbud og tjenester gjennom alle livets faser.

INP er et fløylost, sentrumsorientert, moderat og distriktsvennlig parti. Vi skal utøve «konsekvenspolitikk» Dvs. Vi skal alltid se på konsekvensene som et politisk vedtak vil få, før vi bestemmer oss i saken. Vi skal ha en tilnærming basert på sunn fornuft.

Vi vil at all utbygging av veier skal tas over statsbudsjettet og ikke ved bompenger. Stat og kommune får inn mer enn nok midler til å opprettholde og utvikle landet best mulig for befolkningen.

Vi vil bedre helse og eldre omsorgen ved å tilbakeføre kjøkken og opp bemanne der hvor det trengs. Par skal få bo sammen.

I dag har vi mange som gjør et frivillig arbeid innen helse og omsorgstjenesten. Dette arbeidet kan en ikke basere seg på. Det er viktig med frivillige, men ansvaret ligger hos stat og kommune.

Vi vil jobbe for at alle barn skal ha en trygg og god skole å gå til. Gode tilbud til ungdom.

Vi vil bedre rus omsorgen/mental helse ved å forbedre tilbudet for ettervern og oppfølging og forebygging.

også bedre forebyggende tiltak blant spesielt unge mennesker.

Vi ønsker også mer bruk av rådhusplassen til markeder og div salgsboder. Et levende sentrum.

Vi ønsker offentlige toaletter i Haraldsgaten. Vi skal ha et godt tilbud til befolkningen og gjester.

Vi ønsker et godt interkommunalt samarbeid og vi vil også bedre samarbeidet med nabokommunene om bussforbindelser for de som bor i utkanten av kommunen.

Vi vil gå igjennom og sjekke beredskapen til Haugesund. (bomberom, lager osv.)

Vi vil jobbe for et godt og rent miljø som vi kan overlate til kommende generasjoner.

Kommunens midler må gjennomgå for å utnytte det best mulig og få en bedre kontroll med de midler en har tilgjengelig.

INP er imot EU, EØS og Acer. Haugesund INP vil gå imot krav og direktiver fra EU. Vi er for folkestyre nærmest mulig der folk bor. Vi vil ha selvråderett i eget land.

Vi ønsker at folk skal få være med å bestemme i særlig viktige saker. Haugesund INP ønsker et velfungerende demokrati, hvor det er større nærhet mellom befolkningen og de folkevalgte.

Vi vil utvikle ikke avvikle.

Vi vil gjøre ord om til handling.

INDUSTRI OG NÆRINGSPARTIET SKAL VÆRE FOR ALLE FRA A TIL Å

Innholdsfortegnelse	Side 3
Innledning	Side 1
A. Barnehage, grunnskole og SFO	Side 4
A1. Barnehage	Side 4
A2. Grunnskole	Side 5
A3. SFO	Side 5
B. Helse og omsorg	Side 6
B1. Rus	Side 6
B2. Psykisk Helse	Side 7
B3. Funksjonshemmede	Side 7
B4. Eldreomsorg	Side 8
B5. Fastlegeordningen	Side 8
C. Fritid, kunst/ kultur og idrett	Side 9
C1. Fritid	
C2. Kunst/kultur	Side 9
C3. Idrett	Side 9
D. Byutvikling og samferdsel	Side 10
D1. Byutvikling	Side 10
D2. Samferdsel	Side 10
E. Industri og næring	Side 11
F. Skatt og avgifter	Side 11
G. Miljø og klima	Side 11
G1. Miljø	Side 11
G2. Klima	Side 12

A. Barnehage, skole og SFO

Haugesund INP mener vi må få en bedre satsning på livslang utdanning. Skolen har i dag en negativ utvikling. Også i barnehagene ser vi store utfordringer. Det er stadig færre som ønsker å bli barnehagelærer og lærer. I tillegg slutter over 40 prosent lærere innen fem år. Dette er et tegn på dårlig utvikling.

Vi mener det er særlig viktig at staten tar sitt ansvar og forplikter seg til å gi en god utdanning for alle utvideregående.

Det må tilbys skolemat og frukt.

A1. Barnehage

Barnehagen skal være en trygg og god arena for lek og læring. Foreldre skal være sikre på, at barna ivaretas på best mulig måte.

Det bør være kontinuerlig opptak gjennom året. Barna bør få servert sunn og variert mat, gjerne varmmåltid minst to dager uken. Dette er en investering i folkehelsen.

Barnehagen er en viktig arena for integrering, og vi vil ha tilbud til asylsøkere og flyktninger i barnehagealder tidligst mulig.

Nulltoleranse for mobbing. Bemanningsnormen må forbedres. INP Haugesund ønsker en bemanningsnorm som gir et godt tilbud gjennom hele dagen. Minimum 1 ansatt pr. fem barn over tre år. Minimum 1 ansatt pr. 2 barn 0-2 år. 1 ansatt pr. 3 barn 2-3 år. Pedagogisk leder skal komme i tillegg til denne bemanning.

Det må være gode vikarordninger. Pedagognormen må være 2 pr. avdeling. Man skal ikke regnes som 3 år fra august det året man fyller tre.

Det er det offentlige som har hovedansvar for at alle barna har et godt barnehagetilbud. Ansvar for hva som er høy kvalitet gjennom lovverket og krav. Offentlige og private barnehager må eksistere side om side, så lenge ansatte er sikret samme vilkår og kvaliteten på tilbudet til barna er god.

Det skal være en likeverdig behandling av offentlige og private barnehager. Tilskuddene må være tilstrekkelige til å dekke de faktiske utgiftene til nasjonale og lokale krav, som bemannings- og pedagognormen. For å ivareta mangfoldet må små barnehager få økt støtte for manglende stordriftsfordeler.

Nattåpne barnehager er ikke ønskelig. Det er ikke til barns beste.

Overgang barnehage – skole er særs viktig og det må være felles retningslinjer for alle barnehager og grunnskoler.

A2. Skole

Skolen skal formidle kunnskap og utvikle elevenes holdninger og kompetanse. Det skal være en inkluderende arena, med nulltoleranse for mobbing og tilrettelagt undervisning for alle. Det skal være kompetente lærere som skal forvalte denne viktige arenaen i samfunnet på best mulig måte.

Første klasse skal bestå av mye lek og lekbasert læring. Slik 6-års-reformen var ment. Skoledagen er en utfordring for de aller minste og særlig har det gått utover gutter. En må arbeide for mer mestring slik at en bygger og ikke river ned.

Det må legges opp til mindre skjermtid. En lærer bedre med bruk av øye hånd koordinasjon. Opplæring via skjerm bør komme senere. Tidligst fjerde klasse.

Elevenes beste skal være i fokus.

Haugesund må bli en foregangskommune i å ivareta elevenes beste.

- Vi må ha et pensum tilpasset det nivå barna er på.
- Maks antall elever pr. lærer. Delingstallet må endres.
- Tilpasset opplæring til de med slikt behov. Individuell opplæring følger eleven gjennom skoletiden. Ekstern kompetanse må inn. Lærerne må få arbeide med skolefagene.
- Elever skal få muligheten til fagopplæring uten å inneha dagens nivåkrav innen allmenne fag.
- Økt stipenddel for de som gjennomfører innen normert tid.
- Tidlig hjelp fra eksterne fagfolk til barn med utfordringer.
- Skolemat (varmmåltid minst to ganger uken og frukt daglig).
- Det må være felles overgang fra barnehagen til skolen.

A3. SFO

SFO bør være gratis. Det må være et tett og godt samarbeid mellom SFO, skole og foreldre. I tillegg bør en ha et godt samarbeid med barnehage og offentlige instanser. Det for å sikre et godt tilbud ved behov.

Eksterne samarbeidspartnere som PPT, må være en del av den hjelp og støtte elever med behov får i det daglige.

SFO skal bidra til trivsel og glede i selvvalgt lek og tilrettelagte aktiviteter. Inkludert fysisk aktivitet og kulturaktiviteter. Det må gis rom for rekreasjon og hvile. Det må også tilrettelegges for at en kan arbeide med fag. Mat og frukt i samarbeid med skolen.

B.HELSE OG OMSORG

Haugesund INP vil:

Styrket tilgang til fysioterapeuter og psykologer i kommunen.

Flere sykehjemsplasser, og styrket botilbud for eldre som ikke klarer seg i egen bolig. Det må være akutt plasser på sykehjem til dem som kommer fra sykehus og ikke kan bo hjemme med en gang.

Intensivkapasiteten må økes betraktelig. Sørge for fleksibilitet til å kunne håndtere katastrofer.

- Redusere sykehuskøene med flere avtalespesialister
- Øke poliklinisk kapasitet og antallet sengeplasser i sykehusene. Avvikle køene
- Styrket geriatrisk tilbud.
- En stor og reell satsing på rehabilitering og habilitering.
- Det skal til enhver tid være akutt plasser ved sykehjem i kommunen, slik at de som ikke har mulighet til å be om aldershjems plass skal ved behov være garantert ledig seng ved et sykehjem. Kvaliteten på helsetjenestene er livsviktig. Gode arbeidsforhold for ansatte i helsevesenet er avgjørende for tjenestenes kvalitet. Det samme er evnen til å lære av feil og åpenhet rundt kvaliteten i alle ledd.

B1. RUS

Når det gjelder ruspolitikk, så er forebyggende arbeid særs viktig, og vi vil gi økt støtte til rusforebyggende arbeid rettet mot ungdom.

Tyngre rusavhengige må få behandling og ikke straff, og bli møtt på en human og omsorgsfull måte.

Haugesund INP vil jobbe for å reversere nedbyggingen av rus omsorgen i Haugesund.

Vi har enda ikke sett full skala virkningen etter Corona epidemien, både når det gjelder voksne og barn.

Nå er Rogaland A senter nedlagt og dette øker presset på blå kors sitt A-senter i Haugesund, og ventetiden blir bare lengre. Lang ventetid medfører større problem og større kostnad over tid.

Folk med avhengighet må nå vente 5-6 måneder for behandling. Psykisk helsevern er vanskelig å få hjelp til også for pårørende i Haugesund.

B2. PSYKISK HELSE

Det er viktig at alle får den behandlingen de behøver på ulike nivå, men det er for få plasser, noe som gir lang ventetid for oppfølging. Og det mangler også plasser for de som har et større omsorgsbehov og f.eks. ikke kan fungere i et bosenter, men må bo skjermet fra andre brukere.

Haugesund INP mener at den psykiske helsetjenesten må styrkes. Flere sengeplasser, raskere hjelp. For mange går rundt og venter på å få hjelp. Det blir lange køer, lang ventetid. Det er ikke samfunnet tjent med.

Det må settes inn flere ressurser når det gjelder barn og unges behov for psykisk helsehjelp.

Etter pandemien har det vært en økt pågang etter slik hjelp, og flere enn før har mer alvorlige lidelser. Det er derfor viktig at ikke dette blir en salderingspost på budsjettet, men at en får tidlig hjelp og forebygging. Og med oppfølging av fagfolk som kan gi barn og unge en verktøykasse som gjør det enklere for dem å mestre sine psykiske utfordringer.

Kursing av de som jobber med barn og unge innen disse temaene er viktig, slik at de som har behov for hjelp lettere kan bli fanget opp. Likeså er det viktig å ha nok psykologer i skolehelsetjenesten og også flere mannlige ansatte, da terskelen har vist seg å være høyere for gutter å søke hjelp, selv om de behøver det like mye som jentene. Tidlig forebygging vil gi gevinst i at flere takler skolen, hverdagen og flere vil også gjennomføre videregående, og høyere utdanning.

Vi må heller ikke glemme de eldre. Noen blir ensomme når de blir eldre, og blir deprimerte. Andre døyver ensomheten med alkohol, og atter andre igjen opplever at sykdom legger en demper på livskvaliteten og strever med å finne noe positivt ved tilværelsen. Lavterskeltilbud for disse gruppene er særs viktig, også tilrettelegging for meningsfulle aktiviteter kan avhjelpe dem med problemene og at det settes inn økte ressurser for å imøtekomme den økte etterspørselen. Det er mye frivillig hjelp blant de eldre, men det må ikke bli en hvilepute for kommunen for det er kommunen sitt ansvar.

B3. FUNKSJONSHEMMENDE

Haugesund INP går inn for at kommunen etterlever FN-konvensjonen CRPD (Convention on The Rights of Persons With Disabilities) etter beste evne, dvs. å tilrettelegge for personer med funksjonshemming på lik linje med de som er funksjonsfriske.

Alle offentlige bygg må være tilrettelagt for funksjonshemmede.

Vi må arbeide for universelle løsninger og tilrettelegging for alle innbyggerne.

For mange funksjonshemmede, er også BPA (Brukerstyrt Personlig Assistent) helt nødvendig for å kunne leve et aktivt liv med livskvalitet. Det samme gjelder for familier med et funksjonshemmet barn. Kommunen må sørge for god informasjon og kunnskap om dette.

Vi må sørge for at alle får muligheten til å delta i aktiviteter på lik linje med alle andre.

Vi ser at funksjonshemmede ikke blir prioritert godt nok, sett i forhold til befolkningen ellers. Dette vil Haugesund INP gjøre noe med.

B4. ELDREOMSORG

Når man har arbeidet -levd og virket et langt liv. Skal man få en verdig alderdom og den hjelp som det er behov for.

Roboter kan ikke erstatte mennesker. Menneskelig kontakt er det som behøves. Man kan se på nytten av digitale hjelpemidler for å få et effektivt omsorgstilbud.

De ansatte må ha god kompetanse og få god kursing for å kunne hjelpe best mulig.

Det skal legges til rette for at en kan bo hjemme lengst mulig.

Sykehjems institusjoner/bu -og behandlingshjem og slikt må kunne tilby akuttrom og ha bemanning som kan ivareta og ta imot de som har behov det. Par må få kunne bo sammen.

Maten som serveres skal tilberedes fra eget kjøkken. Underernæring er et stort problem for eldre som bor på institusjoner, og vi anser derfor at god, ernæringsrik mat, rykende fersk fra eget kjøkken er et viktig tiltak for å få bukt med dette problemet.

Det må også kunne gis et variert tilbud av aktiviteter som gir livskvalitet til de eldre.

Informasjon om aktivitetstilbudene og mer i kommunen, må være lett tilgjengelig for brukerne.

En må se på gode løsninger for gjennomføring av bo enheter. Det finnes gode løsninger andre plasser. En må ikke sitte og finne opp kruttet i alle kommuner. Se rundt og lær.

B5. FASTLEGEORDNINGEN

Fastlegeordningen skal sikre at pasientene har tilgjengelig, kompetent og moderne primærhelsetjeneste, uavhengig av bosted, sosial tilhørighet og personlig økonomi.

Fastlegene har over tid fått for mange oppgaver. Med kortere lister får fastlegen mer tid til hver pasient, og tid til nødvendig kompetanseheving. Vi må sikre at det blir enklere for unge leger å komme inn i fastlegeyrket. På den måten kan vi lettere øke rekrutteringen til ordningen, og dermed også avlaste de eksisterende fastlegene. Fastlegeordningen må gjøres attraktivt gjennom akseptabel arbeidsbelastning, gode fagmiljø og økonomisk trygghet. Fastlegeordningen har over år blitt underfinansiert og INP mener, at finansieringen må ta høyde for nye krav og forventinger som har blitt lagt på ordningen. Det kan være behov for flere ansatte i merkantile stillinger, som kan ta oppgaver for fastlegene.

Sikre flere leger inn i helsetjenesten og på rett plass

Antall LIS1 (TIDLIGERE TURNUSLEGER) plasser må økes betraktelig slik at LIS1 flaskehalsen reduseres. Innføre større nasjonal styring av hvor leger ansettes for å sikre nok tilgang av leger der behovet er størst.

C.FRITID, KUNST/KULTUR, IDRETT

C1. Fritid

Haugesund INP vil jobbe for at kommunen tilrettelegger for flere gratis fritidstilbud. En god del barn og unge har lite eller ingen ting å ta seg til, og dårlig familieøkonomi setter en stopper for en god del aktiviteter som har egenandel. For selv om en del lavinntektsfamilier kvalifiserer til å få «aktivitetskortet» så er det flere familier som har behov for det, familier som ikke er blant de aller mest utsatte etter dagens regler, men som lever på grensen og som strever med å betale for aktivitetene. Aktivitetskortet skal kunne gis til flere. Fritidsklubbene må tas vare på.

C2. Kunst og kultur

Haugesund er en kulturby og har mange tradisjonsrike aktiviteter, som sildajazzen, filmfestivalen, havnedagene og arrangementer vangen. Haugesund INP vil jobbe for å opprettholde den kunst og kultur tradisjonen vi allerede har.

Haugesund INP vil ha kulturen til folket, og sørge for at både profesjonelle og amatører får gode vilkår.

C3. Idrett

Fysisk aktivitet er viktig for folkehelsen, både fysisk og psykisk, og det er viktig å legge til rette for at alle kan delta. God tilgjengelighet og lave egenandeler er viktig.

Kommunen må fortsette å støtte økonomisk idretten slik at alle som vil kan delta.

Svømmetilbud til alle barn.

Haugesund INP vil være en ivrig støttespiller til idretten, og det gjelder både breddeidrett og toppidrett. Vi er opptatt av at det er gode fasiliteter i alle bydeler, og at idrettsanleggene blir kontinuerlig vedlikeholdt. Idrett er en viktig møteplass og sosialiseringsarena, og Haugesund INP arbeide sammen med idretten slik at den i enda større grad blir en inkluderende og mobbefri arena, samt at den blir enda viktigere institusjon i integreringen av barn, unge og voksne med minoritetsbakgrunn.

D. Byutvikling og samferdsel

D1. Byutvikling

Haugesund INP vil satse på å utvikle byen til det beste for sine borgere, der vi vil blant annet legge til rette for skikkelige fortau og gater som kan brukes for de som er avhengige av rullestol ol.

Vi vil ha på plass offentlige toaletter i Haraldsgaten som vil bli overvåket med kamera for å unngå hærverk.

Vi vil bruke rådhusplassen mye mer til for eksempel markeder ol.

Gratis tidsbegrenset parkering i bykjernen.

Redusere saksbehandlingstiden hos kommunen.

Kommunale bygg skal vedlikeholdes regelmessig for å unngå etterslep.

D2. SAMFERDSEL

Vi er imot prinsippet med bompengefinansiering av veiutbygging. Utbygging av infrastruktur er viktig for bosettingen, verdiskapningen, turisme og sikkerhet. Vi vil arbeide for at samferdselsprosjekt finansieres uten bompenger. Staten tar inn mer enn nok skattepenger til å dekke nødvendig satsing i distriktene og byene.

Vi må tilrettelegge for både privat og offentlig transport. Mange er avhengig av bil, og trenger den både i arbeid og private forhold. Vi kan forbedre offentlig transport, slik at flere får et valg. I tillegg kan vi over tid tilrettelegge for økt sykkelbruk, selv om det kan være en utfordring i vår del av landet. Andre alternativer kan også bli sett på, som el-sparkesykkel og lignende.

- Rimelige billetter for alle. Gratis for pensjonister og skoleungdom.
- Busser som korresponderer bedre.
- Bedre busstilbud til yttersonene.
- Hyppige avganger på enkelte tidspunkt.

- Buss hub utenfor sentrum med småbuss inn i sentrum.
- Transport via sjøveien
- All vei utbygging skal finansieres over statsbudsjettet.
- Bomfri kommune.
- Opprettholde flyplassen vår.
- Opprettholde cruise anløpene våre. (max anløp)
- Fjerne store leddbuss fra bykjernen

E. Industri og næring

Haugesund INP vil jobbe for å opprettholde og utvikle industrien og næringen i

Haugesund å legge til rette for nyetablering. Det må være attraktivt for grundere å etablere seg i Haugesund og hele Haugalandet.

Ifølge SSB vil det frem mot 2035 mangle 100 000 fagarbeidere. Utdanning og studieplasser må i større grad tilpasses næringslivets behov. Særlig innenfor tekniske fag og håndverksfag er det stort behov. Derfor er det viktig at utdanningsinstitusjonene og næringslivet er i dialog, og at fagskolene styrkes.

Vi vil kutte i arbeidsgiver avgiften for å stimulere til økt vekst i næringslivet. jobbe for å redusere dokument avgiftene/oppmålings avgifter ol.

Vi ønsker også å legge til rette for landbruk i Haugesund, og er imot å bygge ned matjord, da det er en verdifull ressurs. Haugesund INP vil se på formuesskatten. Industri og næring må skattes i forhold til en balansert vurdering. Død kapital er formue, men ikke penger en kan bruke der og da.

F. Skatt og avgifter

Haugesund INP vil jobbe for å senke skatter og avgifter ved å få overført mere midler fra sentralt hold.

Vi vil fjerne eiendoms avgiften på primærbolig. Dette er en usosial skatt.

G. MILJØ OG KLIMA

G1. Miljø

Miljøvern handler om å beskytte jorden vår mot utslipp av gift til jord, sjø og luft.

Det handler om å ta vare på natur- og kulturlandskap.

Det handler om å opprettholde livsgrunnlag for planter, dyr og mennesker.

INP er sterkt opptatt av dette og vil jobbe for å ivareta miljøet på en best mulig måte. Bruke midler der hvor vi kan få mest ut av hver krone, basert på vitenskap og fakta.

Stanse all vindkraftutbygging. Vindkraften fører meg seg store ødeleggelser av norsk natur, støy, trussel mot artsmangfoldet og forurensing i form av avskalling av komposittmateriale. I tillegg kommer risikoen for oljelekkasjer. Det forekommer også utslipp av bisfenol A, et stoff som har helseskadelig effekt på nervesystemet og reproduksjonen vår (svangerskap og fruktbarhet) og atferd.

Vi må se på andre mulige alternativer til energiutbygging, som oppgradering av vannkraften og saltsmelteverk i små skala. Vi må se på det som gir minst mulig effekt på det miljøet vi lever i.

Vi må jobbe for en renere kystlinje, renere hav og få flere strender til å kvalifisere til blått flagg.

Redusert plastforsøpling.

Mindre utslipp av kjemikalier fra industri og fartøy.

Bedre kontroll og rensing av avrenning fra jordbruk og sanitæranlegg.

INP skal være et parti som tar miljøet på alvor. Vi skal ikke kaste penger til subsidiering av prosjekt, som ikke gir noen gevinst hverken for miljø eller klima.

G2. KLIMA

Klima skal tas alvorlig og søkelyset må rettes der hvor problemene ligger.

Norge vil ut av Paris avtalen. Parisavtalen har som mål å begrense utslipp av klimagasser, først og fremst CO₂, for å begrense global oppvarming.

Norge har her uttalt svært ambisiøse mål, mens store økonomiske supermakter har en målsetting om å øke sine utslipp de neste 10 årene.

Uten større bidrag fra de landene som står for majoriteten av utslippene vil alle milliardene vi bruker på vår del av dugnaden ikke ha målbar verdi.

FNs egne klimamodeller tilsier også at dersom alle tilsluttede land klarer å overholde sine forpliktelser, noe de ikke har klart til nå, ville selv det ikke ha særlig effekt på temperaturen.

Norsk skog skal regnes med i klimaregnskapet. Høyre har vedtak på, at det opptaket norsk skog har, ikke skal gjelde. Alle andre land regner med skogens opptak av CO₂. Norge har totalt utslipp på ca. 52 000 tonn årlig. Skogen i Norge er regnet ut, at tar opp ca. 23 000 tonn årlig. Norge har da et effektivt utslipp på ca. 29 000 tonn årlig. INP fører dette regnestykket.

Men klima skal bli tatt alvorlig. Europa og resten av verden, må sette søkelys på klimaproblemene der de er. Norge er ikke et problem.